

Spis treści

1	Macierze	2
1.1	Tworzenie macierzy na potrzeby algorytmów	2
1.2	Operacje przeprowadzane na macierzach	3
1.2.1	Metody przyspieszenia obliczeń	4

Rozdział 1

Macierze

1.1 Tworzenie macierzy na potrzeby algorytmów

W algorytmach potrzebne są głównie 3 rodzaje macierzy i ich transpozycje. Macierze te są tworzone z danych zebranych z serwisu delicious:

- M_{UT} macierz ta zawiera w komórce $m_{n,m}$ informacje o ilości dokumentów dodanych przez użytkownika u_n i opisanych tagiem t_m . Dane, z których zostaje utworzona ta macierz znajdują się w tabeli TAG_USR. Tabela ta została wyliczona w czasie preprocessingu.
- M_{TD} macierz ta zawiera w komórce $m_{n,m}$ informacje o ilości użytkowników którzy opisali tagiem t_n dokument d_m . Źródłem danych dla tej macierzy jest tabela TAG_DOC
- M_{DU} analogicznie, ta macierz zawiera dane na temat ilości tagów. Informacje pobierane są z tabeli USERTAGDOC

Wykorzystywane są one w kolejnych iteracjach algorytmu Social PageRank. Przy algorytmie Adapted PageRank również są one używane pośrednio. Struktura na której operuje algorytm Adapted pagerank jest macierzą złożoną z macierzy M_{UD} , M_{TD} , M_{UT} i ich transpozycji. Macierzy używana w algorytmie wygląda następująco:

$$G_f = \begin{pmatrix} 0 & M_{DU} & M_{TD}^T \\ M_{DU}^T & 0 & M_{UT} \\ M_{TD} & M_{UT}^T & 0 \end{pmatrix}$$

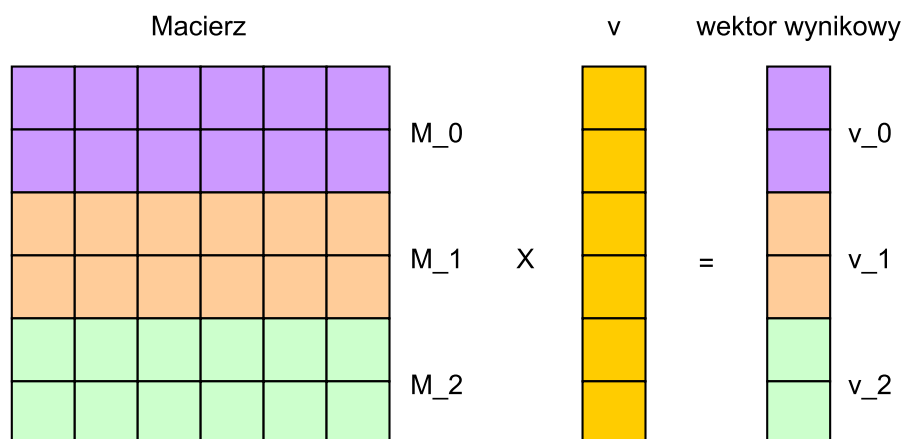
Ważną cechą macierzy na których przeprowadzane są operacje jest to, że są to macierze rzadkie. Liczba niezerowych komórek w macierzy wynosi:

1.2 Operacje przeprowadzane na macierzach

W każdej iteracji algorytmów główną operacją przeprowadzaną jest mnożenie wymienionych wcześniej macierzy przez wektor. Operacja ta jest przeprowadzana do czasu uzyskania zbieżności wartości wektora wynikowego.

Z powodu wielkości macierzy w aplikacji nie możemy wczytać bezpośrednio całych macierzy do pamięci i na nich operować. Dodatkowo używana biblioteka stawia ograniczenie na iloczyn kolumn i wierszy takie że: $ilosc\_kolumn * ilosc\_wierszy \leq 2^{31} - 1$. Gdzie wartość $2^{31} - 1$ jest to maksymalna liczba jaką można przypisać zmiennej typu integer w języku Java.

Implementacja

Rysunek 1.1: Mnożenie macierzy przez wektor v

Mnożenie macierzy odbywa się częściami. Bierzymy fragment macierzy: M_n i mnożymy go przez wektor v . Wynikiem jest wektor p_n , który stanowi n -ty fragment wynikowego wektora. Powstałe fragmenty wektora łączymy razem, w odpowiedniej kolejności otrzymując w ten sposób w wektor wynikowy (1.1)

Listing 1.1: Mnożenie macierzy przez wektor v

```
def matrix_multiply(v, matrix_source):
    v_return = empty_vector() #wektor zwracany
    for matrix_part in matrix_source.get_part_matrixes():
        #mnozenie macierzy i wektora
        v_part = multiply(matrix_part, v)
        # dokladamy wyliczony fragment wektora na koniec
```

```
        v_return.append(v_part)
    return v_return
```

Mnożenie odbywa się poprzez funkcje z biblioteki Colt. Biblioteka ta uwzględnia to, że macierz na której odbywają się operacje jest macierzą rzadką. Oszczędzana jest pamięć przez zapisywanie tylko niezerowych elementów. W czasie mnożenia przez wektor pomijane są wszystkie zerowe komórki, przez co sama operacja mnożenia jest krótka. Najwięcej czasu zajmuje samo tworzenie częściowych macierzy i ładowanie plików zawierających kolejne fragmenty macierzy.

1.2.1 Metody przyspieszenia obliczeń

Opisana powyżej metoda nie mogłaby zostać wykorzystana w działającej. Przy tylko 1 milionie dokumentów czas wykonania algorytmu Social PageRank wynosi około 36 godzin. Prawdziwy system zawierałby zdecydowanie więcej danych. Poniżej opisanych jest kilka możliwych pomysłów na ulepszenie i przyspieszenie działania aplikacji

Zmiana języka w którym została zaimplementowana aplikacja

Maszyna wirtualna Javy nie jest bardzo wydajna jeśli chodzi o szybkość obliczeń, dodatkowo dochodzą ograniczenia związane np: z pamięcią. Możliwe jest również przepisanie tylko kluczowych dla obliczeń fragmentów, a następnie ich uruchamianie z aplikacji.

Proste zrównoleglenie obliczeń

Wykorzystując opisaną wcześniej metodę dzielenia macierzy na kawałki, możliwe jest podzielenie macierzy na różne procesory/maszyny. Każdy proces po zakończeniu obliczania swojej części zapisałby wynikowy wektor do np: bazy danych, w której następowałaby synchronizacja procesów.

Obliczanie przy użyciu GPU/CUDA

Możliwe jest wykorzystanie GPU do wykonania obliczeń na macierzach. Obecne jednostki graficzne zawierają dodatkowe technologie wspomagające operacje na macierzach rzadkich.

Wykorzystanie innych aplikacji

Obliczanie kolejnych iteracji mogłoby również być przerzucone na zewnętrzną aplikację np: MATLAB.